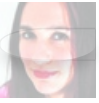

Giriş Tarihi: 5.2.2017

Kripto terörist mi tövbekar mı?

DUYGU LELOĞLU

ABONE OL

Google News

Farid Benyettou 20 yaşında terörist oldu. Charlie Hebdo saldırganları gibi birçok terörist onun eğitiminden geçti. Sonra yakalandı, dört yıl hapis yattı. Çıktığında artık diğer taraftaydı. Terörizme meyilli gençleri geri kazandırmak için çalışmaya başladı. Ünlü antropolog Dounia Bouzar'la birlikte "Benim Cihadım" adlı kitap yazdı. Şu an listelerde bir numarada. Kitapta anlatılanlar Batı medyasını ikiye böldü. Şimdi herkes 'kripto mu, tövbekar mı?' sorusuna cevap arıyor

Teröristten tövbekar olur mu? Bir gün terörist olan her zaman terörist midir? FETÖ'cü, PKK'lı, hatta DEAŞ'lı itirafçılara ne kadar güvenebiliriz? 'Kripto mu, tövbekar mı' soruları dünyayı sarmış durumda. Fransa'yı ise ikiye böldü.

Olayları başa saralım ve size birinden bahsedelim... Adı Farid Benyettou. Cezayir asıllı, 34 yaşında. İki yıl önce Fransa'yı derinden sarsan, 12 kişinin yaşamını yitirdiği ünlü mizah dergisi Charlie-Herbdo katliamını gerçekleştiren Kouachi kardeşlerin fikir babası o! Terörist arkadaşları onu Paris'deki 'Buttes- Chaumont bölgesi hücre evi emiri' olarak biliyor. Daha doğrusu dört yıl öncesine kadar öyle olduğunu düşünüyorlardı. Ancak Farid birden öteki tarafa geçti. Yani tövbekar oldu. Hatta bu ayın

SON BAŞLIK da Fransa'nın ünlü antropologlarından Dounia Bouzar ile birlikte 'Benim Cihadım: Bir

Tövbekârın Yolu' adlı kitabı çıkardı.

Eski terörist şimdilerde terörizme meyilli olanları, topluma geri kazandırmaya çalışıyor. Ancak halkın bir bölümü Farid'e inanmıyor. Onun halkın arasına sızmaya çalışan bir kripto terörist olduğunu düşünüyorlar.

KAHRAMANI BİN LADİN'Dİ

Her şey Paris'in varoşlarında yaşayan Farid'in birden 20 yaşında eniştesinin peşinden radikallerin toplantılarına katılmasıyla başladı. Bir süre sonra, sonra yaşadığı bölge olan 'Buttes-Chaumont' terörist hücrelerine dahil oldu. Yavaş yavaş çevresine topladığı insanlara nasıl davranmaları gerektiğini anlatmaya ve radikalleşmeye başladı. 2000'li yılların başında terör hücrelerinin tek bir amacı vardı: O da Irak savaşı sırasında, Avrupa'da terörist devşirip El-Kaide için yetiştirmek. Usame Bin Ladin önderi, kahramanı haline geldi. Bir süre sonra adını değiştirerek, 'Abu Abdullah' adını kullanmaya başladı. Çevresindeki teröristlerin fikir babası ve Paris'in Butte-Chaumont Bölgesi sözde emiri haline geldi. Gruplar kurarak terörist devşirmeye başladı. Bu gençler arasında Charlie-Hebdo katliamını gerçekleştiren Kouachi kardeşler de vardı. Kardeşlerden Sherif, Irak'a terörist kamplarına gitmek isteyince terör hücresi, gerekli kontakları sağlayarak, Sherif ile birlikte beş teröristi Irak'a gönderdi. Farid ise Paris'te kaldı ve terörist devşirme görevine devam etti. 2005'de bir gün sabahın altısında evini bastılar ve içeri attılar. Hapiste dört yıl kaldı. Hapisten çıktığında iş bulamayınca hasta bakıcı olmak üzere burs buldu ve bir hastanede staj yapmaya başladı. Charlie-Hebdo saldırısı sırasında da aynı hastanede görev yapmaktaydı. Yaralılar o hastaneye getirilince stajından ayrılmak zorunda kaldı.

Ama asıl kızılcı kıyamet 'deradikalizasyon' denilen terörizme meyilli olanları topluma kazandırma programına katılmasıyla başladı. Farid Benyettou herkesi kandırıyor olabilir miydi? Ünlü antropologla birlikte yazdığı 'Benim Cihadım' adlı kitap bugünlerde çok satanlar listesinde bir numara.

Uzun süren çabalarımızdan sonra kitabın iki yazarından biri olan, dünyaca ünlü antropolog Dounia Bouzar'ı konuşmaya ikna ettik. Anlattıkları, ülkemizde de eski FETÖ itirafçılarının anlattıklarına ne kadar güvенеbileceğimizin tartışıldığı bugünlerde, yeni bir tartışmanın fitilini ateşleyeceğe benziyor...

Eski teröristle kitap yazdı, ülkeyi böldü

Dounia Bouzar medyatik bir antropolog. Eski teröristleri topluma kazandırıyor. Radikalleşme eğiliminde olan gençleri ikna etmek için her yolu deniyor. Bunun için ailelerle, gençlerle görüşüyor. Hatta bu amaçla bir süre önce eskinin teröristi, şimdinin tövbekârı Farid Benyettou ile çalışmaya bile başladı. Bu yüzden de çok tepki topladı. Dounia Bouzar, potansiyel teröristleri geri döndürdüğü ve planlarını bozduğu için DEAŞ'ın da hedefinde. Şu ana kadar DEAŞ'ın iki terör saldırısından kurtulmuş. Sekiz koruma ile geziyor ama o vazgeçmiyor. Dounia Bouzar ile gençleri topluma nasıl geri kazandırdığını konuştuk.

- Tam olarak ne yaptığınızı anlatabilir misiniz?

Öncelikle geçmişimden bahsetmek lazım. Ben bir araştırmacıyım. 1.5 yıl boyunca Fransız hükümeti ile radikalleşme konusunda çalışmayı kabul ettim. Ama daha fazla çalışamadım. Çünkü ben hükümetin bu soruyu ele alış biçiminden çok farklı düşünüyorum. Bu nedenle tekrar araştırmacılığa döndüm. Artık alanda çalışmıyorum.

- Niye Fransız hükümetiyle ayrı düştünüz?

Çünkü Fransız hükümetinin Müslümanlara karşı ayrımcılığı giderek artıyor. Yani radikalleşenler ile diğerleri arasında hiçbir ayırım yapmıyor. Hatta bu sorunun etnik bir sorun olduğu algısını yaymaya

çalışıyor. Bu çocukların DEAŞ'ın eline düşme nedenlerini de anlamamazlıktan geliyor.

- Fransız hükümetinin gözünde tüm Müslümanların terörist olduğunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?

Evet. Fransız hükümeti seçimler öncesinde, İslam'ın miyadı dolmuş, şiddet yanlısı bir din olduğu düşüncesini güçlendirmeye çalışıyor. Sonuç olarak onlara göre Müslüman isek, terörist olma ihtimalimiz de artıyor. Gençleri terörist veya terörist olmaya meyilli olarak damgalamaya çalışıyor. Yani kategorileştiriyorlar. Bu da gençleri insan olarak görmeyi reddeden bir düşünce.

- Sizin eski bir terörist olarak Farid ile çalışmanız çok tepki topladı. Hatta Farid'in sizinle birlikte çalışmasına ilişkin, "Büyük bir sigara markasının tütün karşıtı kampanyada çalışması gibi bir şey" şeklinde yorum yapan var.

Hükümet ile tövbeçilik konusunda bazı medya organlarının olayı daha da büyütmesi ile ayrı düştük. Hükümet bir taraftan gençlere bu ideolojiden çıkmaları için çabalıyor görünüyor. Ama Farid Benyettou dört yıl içeride yatıp çıkmış ve altı yıldır istikrarlı bir hale gelmiş. Polis bile onun normalleştiğine inanıyor. Ama hükümet inanmıyor. Bir hükümet iki ayrı düşüncede olamaz. Ya birinin o sayfayı çevirdiğine inanırsınız. Ya da bunlar canavar, bu genlerle geçen bir şey dersiniz. Bu durumda da Fransız usulü Guantanamo'yu kurarsınız. Ben Fransız hükümetinin insanların intikam hırsını tatmin etmek için nabza göre şerbet verdiğini düşünüyorum. Hem öyle, hem böyle diyor. Çünkü Fransız topraklarında terör saldırıları yaşandığından bu yana, halkın intikama ihtiyacı var. Farid Benyettou, borcunu ödedi. Bağışlanmayı talep etmiyor, sadece gençlerin kendi düştükleri tuzağa, ütopya düşmemeleri için çalışıyor.

BİR TERÖRİST NASIL TÖVBEKARA DÖNÜŞÜR

- Bir terörist nasıl bir tövbeçikara dönüştürülebilir? Veya bu mümkün mü?

Zamana ihtiyaç var. Radikal birini ütopyaadan çıkarmak için çok farklı seviyeler var. Birinci seviye kişinin kendisini esir alan o gruptan çıkması. Yani o grubun dedikleri ile gerçekler arasında büyük bir uçurum olduğunu fark etmesi. Verdikleri sözlere uymadıklarını fark etmesi. Ve bu grubun yasını tutması. İkinci olarak ideoloji, ütopya yası var. 'İlahi adalet daha iyi bir dünyayı oluşturacak ve sadece onun kötü dünyayı dönüştürebileceği' ütopyasından da uzaklaşması gerekiyor. Bunun yasını tutmak biraz daha zaman alıyor. Birkaç yıla ihtiyaç var. Sihirli bir sopa ile olmuyor. Ben tövbeçiklerle aslında radikalleşen kişilerin ütopyalarına ulaşmalarının imkansız olduğunu göstermeye çalışıyorum. Bu da ikinci katman.

- Peki o döngüden tamamen nasıl kurtulabiliyor?

Bir kişi tamamen o döngüden, 'teröristler üzerimde neden bir otorite kurdu' sorusunu sormasıyla çıkabiliyor. Hangi boşluğu doldurmaya çalışıyordum? Bunun analizini yaptığı anda, bu durum o döngüden çıkmaya başladığı anlamına gelir. Hemen sonrasında başka gençlere yardım etmeye başlar.

Farid 30 genci kurtardı

- Farid şu ana kadar gençleri ikna edebildi mi?

Farid Benyettou, 30 kadar genci kurtardı. Onun gençlerin yanında bulunup o propaganda yalanının ve propaganda ile gerçekliğin farkının ortaya konması açısından şahitlik yapması önemli. Şahitliği gençlerin kendi içinde şüphelerinin de ortaya çıkmasına yarıyor. Cihatçı birinin her zaman şüphesi var. Hiçbir zaman yüzde 100 kendinden emin değil. Bunun üzerine çalışılabilir. Ama bir kişinin radikalleşmeden kurtulabilmesi için toplumun da uygun olması lazım. Eğer toplum onu kabul

etmiyorsa, iş bulamıyorsa, sürekli dışlanıyorsa, o zaman o kişiyi kazanmak çok kolay değil.

- Örnek verebilir misiniz?

Bir genç kızımız vardı, gerçek İslam'ı bulmak için DEAŞ'a katıldı. Onu zorla evlendirmişler orada. Sonra geri döndü. Yeniden hayata başlamak istedi. Mümkün olmadı. Kara listeye alındı. İş bulamadı, dışlandı. Terörist muamelesi gördü. Ama sadece yolunu kaybetmişti. Sonra yine radikalleşti çünkü ne Japonya'da, ne ABD'de barınabildi, hayatını devam ettiremedi. Çünkü basın gerçek adını açıkladı.

- Yani batı dünyası gençlerin DEAŞ'a katılmalarını bir nevi teşvik mi ediyor?

Bu da tabii olayın bir başka yüzü! Fransa'dan bu kadar DEAŞ tarafından kandırılan gencin çıkması tesadüf değil. Çünkü Fransa hiçbir zaman İslam'a karşı düzgün bir bakış sergileyemedi. Herkesin kendi dinini yaşaması gerekirken, laiklik yasalarını yürürlüğe koydu. Müslümanlara hep ayrımcı oldu, çifte standart uyguladı.

Bir buçuk yılda 13 bin ihbar

- Fransa'da radikalleşme eğiliminde olan ve DEAŞ'a katılmaya hazırlanan kaç genç var?

Rakamlar konusunda bir şey söylemek zor. Fransız hükümetinin verdiği yeşil numarayı arayanlar üzerinden hesaplanıyor. Bu yeşil hattı polis kontrol ediyor. Aileler de fişlenmek, ayrımcılığa maruz kalma korkusuyla aramaya çekiniyorlar. Ama buna rağmen son bir buçuk yılda tam 13 bin aile çocuklarını radikalleştiğini söyleyerek ihbar yapmış.

- Avrupa'da gençleri geri kazanmak için rehabilitasyon merkezleri açılıyor. Sizce yararlı mı?

Türkiye'de de açılmalı mı?

Ben bu tür rehabilitasyon merkezlerine inanmıyorum. Çünkü gençlerin farkında olmadan o cihatçı görüşten vazgeçmeleri gerekiyor. Bu gençlere fark ettirmeden ortamlarından uzaklaştırmak lazım. Onlara yeni bilgiler verilmeli.

SABAH